

Caiet de sarcini privind respectarea principiilor DNSH - „Do No Significant Harm”

La toate lucrarile se va respecta conceptul DNSH - „Do No Significant Harm” (“A nu prejudicia în mod semnificativ”), astfel cum este prevăzut la Articolul 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile, prin crearea unui sistem de clasificare (sau „taxonomie”) pentru activitățile economice durabile din punctul de vedere al mediului, conform Anexă DNSH.

Cele șase obiective de mediu sunt considerate conforme cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”), prevăzute în Comunicarea Comisiei - Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C58/01).

Potrivit Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență, principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 („Regulamentul privind taxonomia”), conform căruia noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru cele șase obiective de mediu vizate de Regulamentul privind taxonomia se definește astfel:

1. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ atenuarea schimbărilor climatice în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES);
2. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ adaptarea la schimbările climatice în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor;
3. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine;
4. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului;
5. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ prevenirea și controlul poluării în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
6. Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

Referitor la Obiectivul de mediu 1. Atenuarea schimbărilor climatice

Proiectul nu conduce la emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES)

Reabilitarea și modernizarea spațiilor verzi are o influență global pozitivă asupra obiectivelor de mediu, fiind în conformitate totală cu DNSH pentru obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice, conducând la reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) energetice.

Investițiile realizate au scopul de a reduce consumul de energie, conducând la o îmbunătățire substanțială a performanței energetice propuse prin proiect, respectiv creșterea eficienței energetice a sistemelor tehnice, astfel:

- reducerea consumului anual specific de energie finală de cel puțin 50% față de consumul anual specific de energie pentru încălzire înainte de intervenție;
- reducerea consumului de energie primară și a emisiilor de CO₂

Propunerea a urmarit ca orice intervenție să contribuie indirect la reducerea emisiilor și să nu genereze emisii suplimentare nejustificate :

- Proiectul nu generează emisii suplimentare semnificative de GES (CO₂, CH₄, N₂O).
- Materialele utilizate au **amprentă redusă de carbon** (lemn certificat FSC, oțel reciclabil, pavimente permeabile).
- Iluminatul este exclusiv **LED**, cu consum redus și senzori de prezență/temporizare.
- S-a evitat mobilizarea solurilor bogate în carbon; modelările de teren sunt minime.
- Promovarea mobilității active (alei pietonale) .

Referitor la Obiectivul de mediu 2. Adaptarea la schimbările climatice

Proiectul nu conduce la creșterea efectului negativ al climatului actual și viitor asupra măsurii în sine, persoanelor, naturii sau asupra clădirilor.

Propunerea a urmarit să crească reziliența climatică a zonei urbane, nu să o reducă.

Proiectul respectă principiul rezilienței climatice prin:

- plantarea de arbori cu coronament bogat pentru **reducerea insulelor de căldură**;
- utilizarea speciilor rezistente la secetă și șocuri termice;

Nicio lucrare nu crește vulnerabilitatea amplasamentului la riscuri climatice (ploi torențiale, caniculă, îngheț-dezghet).

Referitor la obiectivul de mediu 3. Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine și obiectivul de mediu 6.

În ceea ce privește protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor, se consideră că activitățile propuse prin proiect au un impact previzibil nesemnificativ asupra acestor obiective de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață.

Proiectul a urmarit ca nici o componentă a investiției nu trebuie să deterioreze resursele de apă sau calitatea lor. Astfel:

-Suprafețele impermeabile sunt reduse la minimum;

- Nu se utilizează substanțe periculoase, fertilizanți chimici sau pesticide care pot contamina apele subterane.

Referitor la Obiectivul de mediu 4. Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora

Proiectul nu va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară.

Prin proiect se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase provenite din activități de construcție și refacere (cu excepția materialelor naturale menționate în categoria 17 05 04 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE) și generate pe șantier vor fi pregătite pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Prin proiect se va asigura limitarea generării de deșeuri în activitățile de construcție, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări și luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile și folosind demolarea selectivă pentru a permite

îndepărtarea și manipularea în siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea și reciclarea de înaltă calitate prin îndepărtarea selectivă a materialelor, folosind sistemele de sortare disponibile pentru deșeurile din construcții .

Pentru echipamentele destinate producției de energie din surse regenerabile care pot fi instalate, se stabilesc specificații tehnice în ceea ce privește durabilitatea și potențialul lor de reparare și de reciclare. În special, operatorii vor limita generarea de deșeuri în procesele aferente construcțiilor și demolărilor, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Prin proiect se prevede ca tehnicile de construcție sprijină circularitatea, astfel încât să fie mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, adaptabile, flexibile și demontabile. Investiția propusă are ca scop să minimizeze deșeurile și să integreze cât mai mult materiale reutilizabile. Astfel:

-Materialele utilizate sunt reciclabile sau cu conținut reciclat:

- mobilier urban din material reciclabil,
- pavimente reciclabile,
- utilizarea solului vegetal existent și a elementelor de construcție cât mai naturale.

Pe perioada execuției, deșeurile sunt **colectate selectiv**, iar materialele recuperabile sunt valorificate conform legislației.

Se evită utilizarea materialelor nereciclabile sau cu durată de viață scurtă.

Referitor la Obiectivul de mediu 5. Prevenirea și controlul poluării

Proiectul nu va conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol.

Nivelul de creștere a performanței energetice impus prin proiect va conduce la reduceri semnificative ale emisiilor în aer și la o îmbunătățire a sănătății publice.

Prin proiect s-au urmărit următoarele:

- În timpul execuției se reduc praful, zgomotul și vibrațiile; utilajele vor avea motoare conforme cu standardele europene.

- Solurile sunt protejate de contaminare; nu se depozitează materiale sau combustibili direct pe sol.

- Nu se utilizează pesticide, erbicide sau substanțe toxice pentru întreținerea vegetației.

- Echipamentele instalate (iluminat, pompe, sisteme apă) sunt eficiente și cu emisii minime.

Prin proiect se vor asigura măsuri privind calitatea aerului din interior, prin evitarea utilizării de materiale de construcție ce conțin substanțe poluante, precum formaldehida din placaj și substanțele ignifuge din numeroase materiale sau radonul care provine, atât din soluri, cât și din materialele de construcție.

Prin proiect se va asigura că materialele de construcție și componentele utilizate nu conțin azbest și nici substanțe identificate pe baza listei substanțelor supuse autorizării prevăzute în anexa XIV la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006.

Prin proiect se va asigura că materialele de construcție și componentele utilizate, care pot intra în contact cu ocupanții, emit mai puțin de 0,06 mg de formaldehidă pe m³ de material sau componentă și mai puțin de 0,001 mg de compuși organici volatili cancerigeni din categoriile 1A și 1B pe m³ de material sau componentă, în urma testării în conformitate cu CEN/TS 16516 și ISO 16000-3 sau cu alte condiții de testare standardizate și metode de determinare comparabile.

Prin proiect se recomandă utilizarea materialelor de construcții care conduc la reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul lucrărilor de renovare.

Prin proiect se recomandă utilizarea materialelor cu conținut scăzut de carbon, prin folosirea materialelor disponibile cât mai aproape de locul construcției și a celor al căror proces de producție este cât se poate de prietenos cu mediul. Trebuie avută în vedere utilizarea produselor de construcții non-toxice, reciclabile și biodegradabile, fabricate la nivelul industriei locale, din materii prime produse în zonă, folosind tehnici care nu afectează mediul.

Se vor pune la dispoziția Autorității Contractante documente justificative care să demonstreze implementarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH – „Do No Significant Harm”) în etapa de execuție a lucrărilor de intervenție), așa cum sunt solicitate și asumate prin Declarația privind respectarea aplicării principiului DNSH în implementarea proiectului.

În cadrul Lucrarilor de execuție se vor ține cont de următoarele aspecte:

- se obligă să respecte măsurile descrise în proiectul de autorizare a construcțiilor, respectiv de execuție în ceea ce privește respectarea principiilor DNSH;
- Se obligă să respecte prevederile ghidului

În faza de execuție se vor prezenta următoarelor documente:

- Document din care să reiasă tipurile de deșeuri generate din activitățile/lucrările executate și cantitatea acestora, situație de lucrări cu defalcarea următoare (unde este cazul):
 - Cantitate de materiale desființate mc/mp
 - Cantitate de materiale reutilizatemc/mp
 - Cantitate de materiale reciclate mc/mp
 - Cantitate de deșeuri mc/mp
- Certificare de către firma de gestiune deșeuri cu cantitatea de deșeuri preluate, din care se specifică cantitatea de deșeuri incinerate
- contract încheiat cu operator economic care colectează și/sau transportă deșeuri sau care desfășoară operațiuni de valorificare a deșeurilor.
- Declarații de performanță pentru produsele pentru construcții, întocmite de producători, sau declarații de conformitate (dacă sunt utilizate produse pentru construcții care fac obiectul unei specificații tehnice nearmonizate) sau acord tehnic în construcții (dacă sunt utilizate produse pentru construcții pentru care nu există specificații tehnice armonizate sau specificații tehnice nearmonizate)
- Specificații tehnice echipamente
- Fișă cu date de securitate ale produselor (conform Regulament UE 2015/830)
- Fișe tehnice ale echipamentelor folosite la sistemele tehnice ale clădirii – dovada consumului redus de energie, respectiv posibilitatea utilizării energiei regenerabile, declarațiile de conformitate
- Fișe tehnice ale utilajelor utilizate – măsuri de reducerea poluării

Referitor la Obiectivul de mediu 6. Protejarea și restaurarea biodiversității și ecosistemelor

Prin proiect s-a urmarit ca investiția să contribuie la creșterea biodiversității și la extinderea infrastructurii verzi-albastre, fără impact negativ asupra habitatelor.

Astfel:

- Se conservă vegetația valoroasă și arborii maturi;
- Proiectul elimină speciile invazive și introduce specii autohtone, rezistente, cu rol ecologic: arbori, arbuști, plante perene, strat ierbos.
- Se creează microhabitate (zone plantate, strat vegetal, zone umbrite), sprijinind biodiversitatea locală.
- Se păstrează solul vegetal existent și se evită compactarea solului.
- Infrastructura verde este conectată la rețeaua ecologică urbană.

Obligativitatea respectării principiilor DNSH:

- Se vor prezenta declarații de performanță pentru produsele pentru construcții, întocmite de producători, sau declarații de conformitate (dacă sunt utilizate produse pentru construcții care fac obiectul unei specificații tehnice nearmonizate) sau acord tehnic în construcții (dacă sunt utilizate produse pentru construcții pentru care nu există specificații tehnice armonizate sau specificații tehnice nearmonizate)

- În implementare se impune operatorilor economici care efectuează lucrări de construcții să asigure că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări (cu excepția materialelor naturale menționate în categoria 17 05 04 din lista europeană a

deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE) și generate pe șantier vor fi pregătite pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

- De asemenea se va asigura limitarea generării de deșeuri în activitățile de construcție și demolări, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări și luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile și folosind demolarea selectivă pentru a permite îndepărtarea și manipularea în siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea și reciclare de înaltă calitate prin îndepărtarea selectivă a materialelor, folosind sistemele de sortare disponibile pentru deșeurile din construcții și demolări.

- Pentru echipamentele destinate producției de energie care pot fi instalate, se vor prezenta specificații tehnice în ceea ce privește durabilitatea și potențialul lor de reparare și de reciclare. În special, operatorii vor limita generarea de deșeuri în procesele aferente construcțiilor și demolărilor, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Prin proiect se prevede ca tehnicile de construcție sprijină circularitatea, astfel încât să fie mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, adaptabile, flexibile și demontabile.

- Pentru sistemele tehnice ale clădirii: sisteme de climatizare și/sau ventilare mecanică prevăzute prin proiect, vor fi prezentate specificații tehnice în ceea ce privește durabilitatea și potențialul lor de reparare și de reciclare, pentru limitarea generării de deșeuri în procesele aferente construcțiilor și demolărilor.

Proiectul respectă pe deplin principiile DNSH prevăzute în Taxonomia UE și în ghidul aferent investiției. UAT Municipiul Botoșani a semnat cu Autoritatea de Management contractul de asistență financiară nerambursabilă nr. 123437/13.06.2025, având ca obiect acordarea grantului pentru operațiunea "UrbanLakes: Cross-Border Synergy for Blue Ecosystem Preservation", finanțată în cadrul Programului Interreg Next VI-A România-Ucraina. Operațiunea este implementată de către UAT Municipiul Botoșani în calitate de Lider de Parteneriat împreună cu Partenerul Comitetul Executiv al Consiliului Local al Orasului Ivano-Frankivsk, Ucraina.

Această prioritate de investiție în conexiune cu Strategiile de Dezvoltare Locală dedicate acestor zone vizează implementarea unor măsuri care să diminueze acțiunea factorilor poluatori prin revitalizarea biodiversității și conservarea mediului. Astfel, investițiile realizate vor răspunde nevoilor comunităților urbane, respectiv nevoilor care țin de asigurarea unui mediu de viață modern și civilizat.

Prin natura intervențiilor (amenajări peisagistice, plantări, sisteme verzi-albastre, management sustenabil al apei, construcția de fantani), proiectul:

- nu aduce prejudicii semnificative mediului,
- contribuie la protecția și conservarea biodiversității,
- reduce poluarea,
- crește reziliența climatică,
- sprijină dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre urbane.

Intocmit,
Ing. Bogdan Panainte